

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Сумський державний педагогічний університет імені А.С.Макаренка
Освітня програма	22823 Музичне мистецтво
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	025 Музичне мистецтво

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	22823
Назва ОП	Музичне мистецтво
Галузь знань	02 Культура і мистецтво
Спеціальність	025 Музичне мистецтво
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Задорожний Ігор Зенонович, Гуменюк Ілля Геннадійович, Каблова Тетяна Борисівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	12.10.2020 р. – 14.10.2020 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://sspu.edu.ua/images/2020/doc/09/zviti_pro_samoocinyuvannya_opp_muzichne_mistectvo_15eb7.pdf
Програма візиту експертної групи	https://art.sspu.edu.ua/images/2020/programa_viyizdu_ekspertnoyi_grupi_pid_chas_provedennya_distanciynoyi_akreditaciynoyi_ekspertizi_42b07.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

ЗВО забезпечив належний зв'язок під час проведення дистанційної акредитаційної експертизи, підключення фокус-груп, надав фільм, слайд-шоу щодо матеріально-технічного забезпечення. ЗВО та безпосередньо гарант продемонстрували комунікаційну відкритість, готовність до співпраці. В процесі погодження зустрічей, проведення дистанційної експертизи порушень не зафіксовано. Документи на запит ЕГ було надано вчасно, було продемонстровано в режимі онлайн матеріально-технічну базу (на запит ЕГ). Інформація, подана у звіті самооцінювання відповідає дійсності, але були наявні окремі некоректні посилання (технічні помилки), які були надані на запит. ОПП "Музичне мистецтво" другого ОР є основою для формування виконавських компетентностей згідно запитів регіонального ринку праці та зорієнтованості на підготовку фахівців у міжнародному контексті. Стейкхолдери продемонстрували активність в освітньому процесі, в оновленні ОПП, а також у формуванні діалогу щодо потреб регіону. Наявність тісної співпраці на міжнародному рівні, зацікавленість з боку КНР, Хорватії, Сербії, активність в даному напрямку створює позитивне враження щодо розвитку ОПП та її відповідності сучасним тенденціям у мистецькій галузі. Позитивне враження складає бачення подальшого розвитку спеціальності у гаранта ОПП та підтримка в цьому з боку ректора. Рекомендації та побажання надані в минулорічному висновку прийнято до відома, опрацьовано й виправлено.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

ОПП спрямовано на виконавський вектор розвитку, що обґрунтовано ринком праці та регіональними потребами Сумщини. У ЗВО існує чітка система взаємодії з усіма учасниками освітнього процесу через функціонуючу Раду стейкхолдерів. Широкі можливості для індивідуальної освітньої траєкторії (широкий вибір дисциплін за вибором студента). Активна участь студентського самоврядування у освітньому процесі. Міжнародні зв'язки (у т.ч. наявність спільного навчального плану задля забезпечення академічної мобільності) Матеріально-технічна база, її розвиток Прозорість та чіткість у реалізації дистанційної складової. Неформальне відношення до формування академічної доброчесності

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

1. Враховуючи узагальнений характер наведення фактів використання досвіду вітчизняних та зарубіжних ОП, рекомендуємо при перегляді та модернізації ОПП конкретизувати та визначати спільні та відмінні їх змістові елементи, фактори оновлення. 2. Доцільно внести уточнення ПР у робочій програмі навчальної дисципліни ОК 2, відповідно до оновленої ОПП. 3. Задля забезпечення реалізації мети ОПП в контексті підготовки високопрофесійних фахівців, які володіють навичками педагогічної діяльності у сфері музичного мистецтва, рекомендовано конкретизувати та виокремити у змісті та завданнях ОК та виробничої (виконавської) практики набуття викладацьких компетентностей, що визначають вимоги ПРН1, ПРН8 оновленої ОПП. 4. Враховуючи наявність у змісті фахових програм вступних випробувань різних рівнів освіти у прикладах орієнтовного репертуару окремих повторів музичних творів, рекомендуємо внести зміни, уточнення задля уникнення дублювання, забезпечення зорієнтованості абітурієнтів у визначених умовах та специфіці поступового зростання вимог до опанування програмового матеріалу. 5. Потребує узгодженості наповнення між сайтом Інституту культури і мистецтв та загальноуніверситетським сайтом (деякі документи відображаються некоректно). 6. Недостатнє врахування педагогічної складової у здобувачів II ОР, а саме відсутність педагогічної практики. Бажано передбачити таку складову, можливо, у програмі Виробничої практики.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Сформульовані цілі ОПП «Музичне мистецтво» відповідають місії, візії та стратегічним завданням, визначених у положенні «Стратегії розвитку Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка на 2020-2030 роки» (ухвалено вченою радою ЗВО 27.04.2020 р., протокол №10). У відповідному документі визначаються складові місії ЗВО, зокрема «...надання якісних освітніх послуг, спрямованих на підготовку високопрофесійних фахівців, що відповідають потребам міжнародного і національного ринків праці; на особистий творчий розвиток всіх учасників освітнього процесу, орієнтованих на демократичні цінності». У місії та візії враховано регіональний аспект діяльності університету: «...інноваційна діяльність – спрямування освітнього та наукового потенціалу на розвиток і зміцнення регіону», а також спрямованість інновацій «...на постійне продукування, відтворення і трансфер знань в різноманітні спільноти м. Суми, Сумщини і України...», що в цілому корелюється з орієнтацією, та основним фокусом ОПП «...формування та розвиток професійної компетентності для здійснення виконавської діяльності відповідно до сучасних вимог мистецьких закладів». Підтвердження відповідності цілей ОПП та місії ЗВО ЕГ додатково отримала на фокус групах із здобувачами, серед яких іноземні студенти із Сербії, КНР, а також на зустрічах із роботодавцями, додатковій зустрічі із випускниками, які в цілому позитивно відгукувались про спрямованість змісту ОПП, освітньо-мистецького середовища ЗВО на формування саме виконавських професійних компетенцій так необхідних у їх професійній діяльності на посадах артистів оркестру, театру, солістів філармонії, викладачами у мистецьких закладах м.Суми, Сумщини.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

ЕГ ознайомила із рецензіями, відгуками на ОПП зовнішніх стейкхолдерів, зокрема директора Сумського обласного академічного театру драми та музичної комедії ім. М. Щепкіна М.Юдіна, директора Сумської обласної філармонії О. Даниленка, декана факультету мистецтв НПУ ім. М.Драгоманова В.Федоришин, проф. кафедри народних інструментів ОНМА ім. А. Нежданової А. Черноіваненко, д.п.н, проф. кафедри теорії та історії музичного виконавства НМАУ ім. П.Чайковського Д.Юник, у яких відзначається відповідність визначених ПРН ОПП нормативним вимогам, спрямованість на формування практичних виконавських фахових компетенцій, врахування регіональних культурно-мистецьких потреб фахівців даної спеціальності. На онлайн зустрічі з академічним персоналом (№2), із представниками роботодавців (№5), на відкритій зустрічі, у якій взяли участь випускники різних років, додатково підтверджено відповідність цілей та ПРН ОПП професійним інтересам, очікуванням здобувачів, а також наголошувалось на доцільності практичної, виконавської підготовки, залучення здобувачів до творчої концертної діяльності (особливо це відзначила випускниця Є.Васіч з Сербії). При перегляді ОПП враховано пропозиції Директора Сумської обласної філармонії О. Даниленка, як член експертної ради роботодавців, надавав ряд конкретних пропозицій щодо доцільності посилення практичної, виконавської підготовки здобувачів (Протокол №7 від 25.02.2020). Підтверджуючи свою позицію, на фокус зустрічі він навів ряд прикладів працевлаштування випускників ОПП, які є солістами, артистами філармонії. Директор Сумської дитячої музичної школи №4, Овчиннікова Л., акцентувала потребу концертмейстерів, важливість формування виконавських ансамблевих умінь, а також зазначила наявність потреб, перспектив для працевлаштування у майбутньому випускників ОП. У протоколах спільного засідання кафедр (Протокол №7 від 25.02.2020 р.), вченої ради ННІ культури і мистецтв (Протокол 7 від 27.02.2020р.) та ін., наведено факти розгляду пропозиції здобувачів, представників студентського самоврядування, НПП, обговорення результатів анкетувань (результати висвітлено на сайті ЗВО). Відповідні пропозиції реалізовано у прийнятті рішень щодо збільшення переліку та змісту вибіркового дисциплін, що також підтверджувалось опитування на зустрічах. Проведені фокус групи, аналіз змісту протоколів кафедр, вченої ради ННІКіМ дали підстави ЕГ вважати, що в процесі формування цілей, ПРН відбулось врахування зауважень попередньої акредитації, проводились консультації, аналізувалась і враховувалась позиція заінтересованих сторін, здобувачів, роботодавців (створилась експертна рада стейкхолдерів (<https://art.sspu.edu.ua/homepage/pro-instytut/ekspertni-rady-steykholderiv>)). При перегляді ОПП здійснювалось опитування, анкетування, врахування думки роботодавців (https://art.sspu.edu.ua/images/2020/zvit_robotodavciv_a8f90.pdf), що засвідчує наявність процесу та налагодження механізмів, процедур врахування позицій та потреб заінтересованих сторін при перегляді й оновленні ОПП

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Цілі ОПП, ПРН визначено у відповідності до прийнятого Стандарту вищої освіти України ОС «Магістр», галузі «Культура і мистецтво» спеціальності «музичне мистецтво» та визначаються з урахуванням ринку праці, запитів установ та організацій закладів культури та мистецтв області. Задекларований фокус програми, який спрямований на «формування та розвиток професійної компетентності для здійснення виконавської діяльності відповідно до сучасних вимог мистецьких закладів» відображає врахування регіональних потреб фахівців спеціальності музичне мистецтво. На зустрічі із роботодавцями, резервній зустрічі із випускниками ЕГ з'ясувала, що значна кількість випускників працевлаштована в якості солістів, артистів хору та оркестру Сумського обласного академічного театру драми та музичної комедії ім. М.С.Щепкіна, солістів-вокалістів Сумської обласної філармонії, окремі випускники працюють на посадах у навчальних мистецьких закладах, артистами військових духових оркестрів (в області налічується дев'ять). Виділення в ОПП значної кількості кредитів обов'язкових ОК на спеціальну фахову підготовку (13), ансамблеве виконавство (8), виконавську практику (12), введення обов'язкового ОК, який спрямований на вивчення цифрових технологій в галузі культури і мистецтва, розширення переліку вибіркового дисциплін підтверджує зорієнтованість на формування умов індивідуального розвитку творчої особистості музиканта-виконавця, відображає галузевий контекст та практичність спрямування розвитку спеціальності, забезпечення

конкурентноспроможності майбутнього фахівця. В самооцінюванні наводиться ряд ЗВО України, досвід яких враховано робочою групою при розробці ОПП, зокрема в частині методів, методик, технологій викладання, однак доцільно конкретизувати фактори, що відображають відповідні позиції. Проте на зустрічі з академічним персоналом з'ясовано, що окремі викладачі вивчають досвід іноземних освітніх програм, проходили стажування за кордоном (викл. Руденко О., Устименко-Косорич О. та інші, в університеті Китаю - інформація, а саме сертифікати, опрелюднено на сайті кафедри), апробують методи іноземних ОП щодо навчання студентів, досягають у цьому і певних успіхів (студент із КНР серед вокалістів отримав призове місце на конкурсі м.Каунас), що засвідчує формування ПРН ОПП в контексті сучасних тенденцій розвитку спеціальності «музичне мистецтво». ЕГ зауважила, що визначені у матриці ОПП забезпечення ПРН 8 саме ОК 2 є сумнівними, так як зміст ПРН 8 «здійснювати викладання гри на інструменті/вокалу, диригування...» забезпечується фаховими дисциплінами. Більше того, у робочій програмі ОК 2 (п.7.1. Інформаційний зміст дисципліни) формування відповідних компетенцій, здатностей не передбачається ні метою, ні завданнями (посил. на док.: Роб. програма https://art.sspu.edu.ua/images/2020/inoz_mova_za_prof_spr_025_muz_mist_gumenyuk_1_f5cb5.pdf), що вимагає уточнення та корелювання.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Зміст, структура, визначені ПРН та запропонований перелік обов'язкових ОК ОПП відповідають Стандарту вищої освіти України ОС «Магістр», галузі «Культура і мистецтво» спеціальності «музичне мистецтво» та дозволяють досягти визначених РН.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Сформульовані цілі ОПП відповідають місії, візії та стратегічним завданням визначених у положенні ЗВО. Цілі ОПП та ПРН визначаються з урахуванням позицій стейкхолдерів, рекомендації яких зафіксовано в протоколах, у процесі анкетування. Простежуються процеси запровадження механізмів та процедур вивчення та врахування потреб заінтересованих сторін (анкетування, моніторинг, створення експертної ради роботодавців). В ОПП враховано сучасні тенденції розвитку спеціальності, галузевий контекст, що демонструє сукупний об'єм кредитів обов'язкових ОК виробничої (виконавської практики) виділений на забезпечення ПРН фахової, виконавської підготовки. Водночас це відображає спрямування на підготовку конкурентноспроможності фахівця в контексті регіональних запитів ринку праці. ПРН ОПП відповідають «Стандарту вищої освіти України ОС «Магістр», галузі «Культура і мистецтво» спеціальності «музичне мистецтво», затвердженого МОНУ 04.03.2020 р., Наказ № 368.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

З метою покращення якості освітньої діяльності, рекомендуємо при перегляді та модернізації ОПП подальше враховувати досвід вітчизняних та зарубіжних ОП, визначаючи при цьому фактори змін. Доцільно внести уточнення та корелювання ПР у робочій програмі навчальної дисципліни ОК 2, відповідно до оновленої ОПП.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Освітня діяльність за критерієм 1 (Проектування та цілі освітньої програми) відповідає рівню В. Для подальшого вдосконалення доцільно привести у відповідність, спрямувати у предметне поле спеціальності зміст ПРН ОК 2 загальної підготовки. Конкретизувати фактори змін, оновлення при врахуванні досвіду вітчизняних та зарубіжних ОП, що відносимо до несуттєвих недоліків в оцінці ОПП за Критерієм 1

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Обсяг ОПП (90 кредитів), з яких вибіркові ОК складають 23 кредити, цикл обов'язкових ОК загальної підготовки (9), професійної (34), виконавської практики (12), підготовка та захист кваліфікаційної роботи, атестація (12), що відповідає вимогам законодавства щодо обсягу вибіркових дисциплін та навчального навантаження у кредитах ECTS та Стандарту вищої освіти України ОС «Магістр», галузі «Культура і мистецтво» спеціальності «музичне мистецтво» затвердженого МОНУ 04.03.2020 р., Наказ № 368.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Зміст ОПП 2020 року чітко структурований. Включені в ОПП навчальні дисципліни у взаємозв'язку складають логічність системи забезпечення та набуття загальних, спеціальних (фахових) компетентностей, ПРН. У відповідності до ОПП складено робочі навчальні програми, що в сукупності складають основу досягнення заявлених цілей і ПРН.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Зміст ОПП відповідає предметній області спеціальності «музичне мистецтво». Представлений у навчальному плані перелік обов'язкових ОК загальної підготовки (9 кредитів : Філософія мистецтва, Іноземна мова за професійним спрямуванням, Цифрові технології в галузі культури і мистецтва) та професійної підготовки (34 кредити : Методологія наукових досліджень, Сценічно-виконавська майстерність, Методика викладання музичного мистецтва в ЗВО, Фах, Ансамблеве виконавство), а також Виконавська практика (12 кредитів) вказує на специфіку спеціальності, визначення умов в реалізації теоретичної та практичної підготовки фахівців виконавського спрямування.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Формування індивідуальної траєкторії здобувачів на ОПП забезпечується як вибором навчальних дисциплін, так і можливістю реалізації особистих естетичних інтересів в якості учасників художніх колективів, розвитком виконавсько-творчих спрямувань у різних формах ансамблевої, інструментальної виконавської діяльності, що позначено специфікою спеціальності. Вибіркові ОК ОПП складають 23 кредити, що відповідає вимогам законодавства. Формування індивідуальної траєкторії регулює положення ЗВО про вільний вибір дисциплін (посил.на док. : https://sspu.edu.ua/images/2020/doc/pro_vilny_vibir_disciplin_e84b5.pdf), у якому визначаються принципи формування каталогу вибіркових дисциплін, порядок реалізації права здобувачів, терміни та етапи процедури вибору. Слід зазначити, у пункті 3.6. відповідного положення визначено і можливість внесення змін здобувачем щодо переліку вибраних дисциплін (у вигляді заяви на початку навчального року). На сайті здобувачі можуть ознайомитись з переліком дисциплін вільного вибору, (<https://sspu.edu.ua/kataloh-vybirkovykh-dystsyplin>), де в каталозі представлено різними кафедрами для ОС «магістр» 359 дисциплін педагогічного, культурологічного, мистецтвознавчого, професійного спрямування різних спеціальностей. На фокус групі (№3) із здобувачами з'ясовано, що студенти першого та другого року навчання вибір дисциплін здійснювали через електронний кабінет на сайті університету, що в цілому вказує на забезпечення умов та практики вільного вибору дисциплін здобувачами.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Зміст, умови проходження практики у третьому семестрі здобувачами визначено у програмі Виробнича (виконавська) практика https://www.sspu.edu.ua/images/2020/doc/vstup/025_muzichne_mistectvo_1c114.pdf, де визначено умови та бази практик (мистецькі установи), документи ЗВО, якими керуються у проведенні практик, наведено окремі договори (із Сумською обласною філармонією https://art.sspu.edu.ua/images/2019/11/19/dogovir_pro_praktiku_8911c.pdf). У програмі також визначено зміст, засади, мету і завдання практики, роль керівників, обсяг завдань, що базується на ПРН ОПП. ЕГ вважає, що

проходження здобувачами виконавської практики дозволяє набути компетентностей, необхідних для подальшої професійної виконавської діяльності, репетиційної роботи із виконавськими колективами. Водночас проведений аналіз змісту ОК (Методика викладання музичного мистецтва в ЗВО, Фах, Виконавська практика), у яких передбачено методично-педагогічний аспект підготовки здобувачів, все ж ЕГ вважає доречним виокремлення у змісті ОК, завданнях практики набуття викладацьких компетентностей, що визначають ПРН1, ПРН8 оновленої ОПП.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

На ОПП набуття соціальних навичок (soft skills) забезпечують ряд навчальних вибіркових дисциплін (хоровий клас, оркестр і ін.), які формують соціальну відповідальність, організаційні якості, здатність працювати в колективі, розвивають лідерські навички, сприяють вирішенню та реалізації спільних художньо-естетичних завдань. На фокус групі із здобувачами, академічним персоналом наводились факти концертних поїздок хорового колективу до м.Тульчин, учасниками якого є також іноземні студенти. ЕГ відзначає організаційну активність студентського середовища, у якому відбувається реалізація творчих нахилів, розвиток креативності, набуття (soft skills) завдяки участі в культурно-мистецьких заходах, про що свідчить проведення фокус групи, інформація на сайті (<https://art.sspu.edu.ua/homepage/osvitnia-diialnist/vykhovna-robota>). Участь здобувачів у різних формах концертної діяльності, студентських конференціях, семінарах, проведення репетицій, концертів забезпечують набуття різносторонніх комунікативних навичок (взаємодії, професійного спілкування), що відповідає заявленим цілям ОПП і зумовлено специфікою спеціальності.

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

На ОПП професійного стандарту не передбачено.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Обсяг ОПП, ОК у кредитах ECTS є достатнім для досягнення цілей, ПРН і реально відображає фактичне навантаження здобувачів. Визначений об'єм у кредитах лекційних, практичних у співвідношенні до СР, визначено у положенні університету (https://sspu.edu.ua/images/2020/doc/07/osvprocespdf_merged_a50ec.pdf), відповідає вимогам та забезпечує досягнення цілей та ПРН. Окремі дані моніторингу здобувачів ОПП щодо їх позицій, відношення до обсягу лекційних, практичних, семінарських занять, консультацій за освітньою програмою висвітлено у звіті про анкетування, яке проводилось в онлайн режимі у другій половині семестру 2019-2020 н.р. висвітлено на сайті ЗВО (https://art.sspu.edu.ua/images/2020/Untitled_f393a.pdf). У викладених даних зазначається, що в анкетуванні взяло участь 23 здобувачі. Представлені результати, у вигляді діаграми, показують заходи щодо опитування здобувачів, визначення їх відношення до якості освітнього процесу. Наведені дані носять узагальнений характер, у яких визначено позицію здобувачів щодо необхідності збільшення обсягу дисциплін, однак не вказується яких саме.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Підготовку здобувачів за дуальною формою освіти на ОП непередбачено.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Зміст оновленої ОПП чітко структурований згідно «Стандарту вищої освіти України ОС «Магістр», галузі «Культура і мистецтво» спеціальності «Музичне мистецтво», затвердженого МОНУ 04.03.2020 р., відповідає предметній області спеціальності «Музичне мистецтво». Включені в ОПП навчальні дисципліни складають логічність системи забезпечення та набуття загальних, спеціальних (фахових) компетентностей, ПРН. На ОПП забезпечуються умови для формування індивідуальної траєкторії здобувачів, набуття (soft skills), вибору дисциплін в електронному кабінеті на сайті університету. Позитивною стороною ОПП є спрямування на професійну виконавську підготовку.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Враховуючи вимоги «Стандарту вищої освіти України ОС «Магістр», галузі «Культура і мистецтво» спеціальності «Музичне мистецтво», затвердженого МОНУ 04.03.2020 р., визначену мету ОПП, програмні результати навчання, рекомендовано конкретизувати у змісті та завданнях ОК, та виробничої(виконавської) практики набуття викладацьких компетентностей, що визначають вимоги ПРН1, ПРН8 оновленої ОПП.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Освітня діяльність за критерієм 2 (Структура та зміст освітньої програми) відповідає рівню В. Враховуючи специфіку спеціальності, виконавське спрямування освітньої програми, виділення значного об'єму у кредитах на фахову підготовку здобувачів, все ж подальшого вдосконалення і конкретизації вимагає формування умов набуття викладацьких компетентностей, визначених ПРН1, ПРН 8 ОПП, що відносно до недоліків, що не є суттєвими

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому на навчання, що оприлюднено на офіційному веб-сайті університету (<https://www.sspu.edu.ua/media/attachments/2020/06/15/pravylaproyomu2020.pdf>), не містять дискримінаційних положень, є чіткими і зрозумілими.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

За правилами прийому на навчання за ОПП «Музичне мистецтво» ОС «Магістр», згідно умов вступу, кожен вступник проходить фахове вступне випробування, на якому перевіряється рівень здатності опанування ОП (посил. на док.: (https://www.sspu.edu.ua/images/2020/doc/vstup/025_muzichne_mistectvo_1c114.pdf), визначаються умови та вимоги до фахової підготовки вступників, подано орієнтовний зміст програм, у відповідності до фаху, шкалу та критерії оцінювання. Ознайомившись із змістом програм, ЕГ відзначає врахування специфіки спеціальності та особливостей ОП, що забезпечує комплексність визначення рівня теоретичної і практичної підготовки вступників, як передумов опанування другого магістерського рівня вищої освіти. Однак, рекомендуємо за доцільне внесення правок в орієнтовний репертуар вступного іспиту з метою уникнення повторів окремих творів на ОС «Магістр» https://www.sspu.edu.ua/images/2020/doc/vstup/025_muzichne_mistectvo_1c114.pdf та «Бакалавр» https://www.sspu.edu.ua/images/2020/doc/vstup/025_muzichne_mistectvo_23fe1.pdf

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

В університеті прийнято ряд документів, які визначають та регулюють питання визнання результатів навчання, ступенів освіти, отриманих в ЗВО іноземних держав (https://sspu.edu.ua/images/2019/manual/poryadok_viznannya_stupeniv_oshviti_v_navch_zakladah_inshih_derzhav_15_832.pdf), в контексті академічного співробітництва, для учасників програми академічної мобільності, які оприлюднено сайті (https://sspu.edu.ua/images/2019/manual/polozhennya_pro_perezarahuvannya_rezultativ_navchannya_a4e48.pdf) ЕГ на фокус групах із здобувачами, випускниками, спілкувалась із студентами із Сербії, КНР, випускницею із Сербії Єленою Васіч, ступені освіти яких були визнані при вступі на ОП. Ознайомлення із змістом положень дало підстави вважати, що визначені умови, правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти

підтверджують формування в університеті середовища, яке на сьогодні є доступним для всіх учасників освітнього процесу.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

В ЗВО прийнято «Положення про порядок визнання результатів навчання в неформальній та/ або інформальній освіті в Сумському державному педагогічному університеті ім. А.С.Макаренка», ухвалено вченою радою прот.№10 від 27.04.2020 р. (посил.на док.: https://sspu.edu.ua/images/2020/doc/polozhennya_pro_neformalnu_osvitu_azc03.pdf), у якому визначено умови та процедури перезарахування результатів навчання, отриманих в неформальній чи інформальній освіті. Також в Навчально-науковому інституті культури і мистецтв прийнято положення (затверджено вченою радою ННІКіМ 19.06.200 р.), яке визначає умови перезарахування результатів навчання, отриманих в неформальній чи інформальній освіті, з уточненням критеріїв відповідно до галузі (посилу на док.: https://art.sspu.edu.ua/images/2020/13/polozhennya_pro_poryadok_viznannya_rezultativ_navchannya_zdobutih_u_for_mi_neformalnoi_ta_informalnoi_osviti_agbfc.pdf). Хоча фактів визнання результатів навчання, отриманих в неформальній освіті на ОПП ще не було, все ж зміст прийнятих положень та визначені процедури у ЗВО вказують на формування умов доступності для всіх учасників освітнього процесу, а здобувачі вищої освіти підтвердили свою обізнаність в даному положенні.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Правила прийому на навчання за ОПП оприлюднено на офіційному веб-сайті університету, є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень. Визначені умови, правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти підтверджують формування в університеті середовища доступного для всіх учасників освітнього процесу.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

ЕГ рекомендує внести уточнення та корелювання у прикладах орієнтовного репертуару окремих фахових програм вступних випробувань, задля уникнення повторів окремих творів на різних рівнях освіти.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Освітня діяльність за критерієм 3 (Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання) відповідає рівню В. Подальшого вдосконалення вимагає перегляд програм фахових вступних випробувань, а саме рекомендацій щодо орієнтовного репертуару задля уникнення дублювання чи повтору творів на різних рівнях освіти, що відносимо до недоліків, що не є суттєвими.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Для денної та заочної форми навчання застосовано відповідні види аудиторної та позааудиторної роботи, які представлені лекційними, семінарськими, практичними та індивідуальними заняттями, а також самостійною роботою.Вагомою складовою є впровадження електронного навчання на платформі Moodle. <https://www.sspu.edu.ua/news/distantsijne-navchannya-sumdpu-onlajn> Викладачі доцільно використовують різноманітні ресурси при створенні електронних курсів. На запит ЕГ було надано print screen змісту курсів.

Переважно електронні навчальні курси створено для теоретичних дисциплін, для індивідуальних практичних занять частіше використовуються платформи Zoom, але відповідно до побажань здобувача, використовувалися Skype, Viber, Messenger. Освітній процес регулюється «Положенням про організацію освітнього процесу у СумДПУ імені А. С. Макаренка» https://sspu.edu.ua/images/2019/manual/documents/polozhennya_pro_organizaciyu_osvitnogo_procesu_bb7d2.pdf Під час бесіди зі здобувачами було зазначено їх право на вільний вибір викладача з спеціалізованого переліку, можливість переходу до іншого викладача, вільний вибір репертуару. На ОП функціонує значний перелік вибіркового переліку дисциплін, які забезпечують можливість вільного вибору власної індивідуальної траєкторії. Вибір дисциплін проводиться через власний електронний кабінет здобувача, регулюється відповідним положенням (https://sspu.edu.ua/images/2020/doc/pro_vilnyy_vibir_disciplin_e84b5.pdf) та включає дисципліни Інституту культури і мистецтв та Університету в цілому (загальний перелік більше 300 <https://sspu.edu.ua/university/edusci/kataloh-vybirkovykh-dystsyplin>). На спеціальності обрано виконавський вектор (освітньо-професійна програма), що вимагає концентрації на опанування додаткової спеціальної компетентності 8 та досягненні ПРН 9,10 - цим обґрунтовано значна кількість кредитів (13 кредитів ЄКТС) на дисципліну "Фах", та 12 кредитів на Виробничу (виконавську) практику, яка проходить на провідних сценічних майданчиках міста та області, а саме Сумської обласної філармонії, Академічного театру ім. М. С. Щепкіна тощо. Активне сценічне життя в цілому розподіл кредитів та структурно-логічна схема ОП є доцільною, зрозумілою, що сприяє формуванню загальних та фахових компетентностей та досягненню ПРН при збереженні власної індивідуальної траєкторії розвитку.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

У здобувачів даної спеціальності є електронні кабінети, де вони можуть бачити весь перелік освітніх компонентів, який заплановано на відповідний семестр. Там також представлені РПНД та інформація щодо цілей, змісту, ПРН та критеріїв оцінювання. РПНД має чітку, зрозумілу, єдину структуру, вибірково дисципліни забезпечені анотацією та РПНД також. Також ця інформація вчасно подається НПП даної ОП, на перших заняттях. В закладі функціонує відповідне положення щодо порядку оцінювання https://sspu.edu.ua/images/2019/manual/documents/polozhennya_pro_poryadok_ocinyuvannya_ekts_9c538.pdf. Електронні навчальні курси в системі Moodle мають основні компоненти РПНД та відображають всю необхідну інформацію.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Дана програма спрямована переважно на формування виконавця, що обґрунтовано потребами ринку даного регіону. Дослідницька складова логічно реалізовано через такі дисципліни як Методологія наукових досліджень (змістове наповнення відповідно до спеціальності музичне мистецтво та стандарту ВО забезпечує ознайомлення магістрантів з актуальними напрямками наукових досліджень у сфері мистецтва; висвітлити методологічні основи розвідок у галузі мистецької освіти) «Філософія мистецтва» (індивідуальні завдання), а також безпосередньо в написанні кваліфікаційної роботи. Тематика кваліфікаційних робіт та наукових досліджень магістрантів дійсно відповідають науковій темі кафедри «Україна у світовому мистецькому просторі: діалог культур» висвітлюють регіональний контекст та мистецькі персоналії. В інституті працюють наукові гуртки «Корифеї вокального мистецтва», «Основи вокальної методики», «Естрадне мистецтво». Для апробації магістерських досліджень є збірка наукових праць молодих дослідників ННІ культури і мистецтв «Мистецькі пошуки». Проводиться значна кількість заходів (<https://sspu.edu.ua/media/attachments/2020/09/04/plan-konf-ta-sem-na-2020-r.pdf>), де беруть участь магістри.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Під час бесід з фокус-групами, а також через аналіз РПНД, було з'ясовано, що перегляд відбувається щорічно та враховує потреби ринку праці. Доказом цього є спрямованість на виконавську складову в ОП, та відповідно, її наповнення курсів. Також зміни у РПНД відбулися відповідно до затвердженого стандарту: досягнення зазначених у стандарті ПРН та набуття відповідних компетентностей. У РПНД оновився список рекомендованої літератури (проведено аналіз), наведені сучасні, актуальні джерела.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

В ЗВО функціонують Міжуніверситетські угоди про освітню і наукову співпрацю між СумДПУ імені А. С.Макаренка (Україна) та Північним національним університетом м. Інчуань провінція Нінся (Китай) між ЗВО (Україна) та Цюнтайським педагогічним інститутом м. Хайкоу, провінція Хайнань (Китай), на зустрічах були присутні представники Китаю та Сербії. В межах академічної мобільності відвідувала КНР - Картава Юлія (минулорічний випуск). На сьогодні є діючі договори в межах ERASMUS+, є спільна програма академічної мобільності з Цюнтайським педагогічним інститутом м. Хайкоу, провінція Хайнань (Китай), забезпечена навчальним планом з зарахуванням ПРН. Поки що цією можливістю скористалися іноземні студенти, українські плануються в подальшому. В цьому році завадила ситуація з пандемією. Також інтернаціоналізація отримує свій прояв у тематиках магістерських робіт ("Використання репертуару з китайської популярної музики у класі естрадного співу" - Садовська К.; Формування етнокультурної компетентності вчителів музичного мистецтва - Дуань Хунзюнь; "Музична підготовка майбутніх хореографів з КНР у процесі фахового навчання у ЗВО України" Чен Сянь) та в концертній діяльності. Так, музичні твори Китаю входять в репертуар українських студентів, а українські музичні твори в репертуар китайських (ЕГ було наведено приклад виступів на фестивалях).

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Спрямованість на забезпечення індивідуальної траєкторія розвитку, студентоцентризм у формуванні освітнього процесу, відповідність потребам регіону у змістовому наповненні навчального плану, використанні форм та методів навчання та викладання. Використання електронних ресурсів задля забезпечення освітнього процесу та обізнаності студентів щодо освітнього процесу (електронний кабінет, в якому індивідуальний навчальний план, проходять опитування та вибір дисциплін). Наявність міжнародних діючих зв'язків.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Недостатня активність здобувачів міжнародному контексті. Рекомендовано: Активізувати, мотивувати до участі студентів-українців в програмах міжнародної мобільності, не тільки з КНР, а з іншими країнами/закладами.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Зазначений недолік багато в чому спровокований ситуацією з пандемією, ЗВО здатен забезпечити участь студентів в таких програмах, є всі необхідні підстави для цього, ОП передбачено такі можливості, й є окремі випадки функціонування таких програм в ЗВО. Наявність системи електронного навчання (електронного кабінету) є позитивною складовою, особливо в сьогоденних умовах. Заявлені в минулому році (при проведенні акредитаційної експертизи) шляхи розвитку спеціальності втілено, рекомендації та побажання при минулорічній акредитації (оновлення методичного забезпечення) виконано.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Аналіз оновлених РПНД, бесіди зі здобувачами дозволяють ЕГ стверджувати відповідність контрольних заходів до змісту кожного компоненту ОП. Форми контрольних заходів відповідають перевірки зазначених компетентностей, задекларованих у ПРН та є відкритими й прозорими. Інформація щодо форм, змісту контрольних заходів вчасно оприлюднюється на заняттях викладачами, в електронному кабінеті здобувача, на сайті Інституту та є в журналі академічної групи. Під час дистанційної форми проведення атестації було розроблено чіткий алгоритм дій, доступний для кожного учасника освітнього процесу та зафіксований у відповідному документі "Про порядок організацію поточного семестрового контролю та підсумкової атестації з використанням дистанційних технологій" https://sspu.edu.ua/images/2020/doc/por_org_kontrolyu_z_vik_distanc_tehn_75d2b.pdf

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Атестація здобувачів вищої освіти за своїм змістом та формою відповідають вимогам стандарту вищої освіти, а саме: для освітньо-професійних програм у стандарті передбачено атестацію у формі публічної демонстрації творчого проекту або публічного захисту кваліфікаційної роботи та атестаційного екзамену. В даній освітньо-професійній програмі підсумкова атестація представлена комплексним атестаційним екзаменом - здобувач демонструє набуті концертно-виконавські компетентності з фаху та захист кваліфікаційної роботи. На сьогодні на сайті розташована вся необхідна інформація (програма підсумкової атестації (для здобувачів 2019 року вступу), рекомендації до написання кваліфікаційної роботи https://art.sspu.edu.ua/images/2020/metodichni_rekomendaciyi_do_kvalifikaciyanoi_roboti_025_muzichne_mistectvo_cea8f.pdf https://sspu.edu.ua/images/2020/doc/11/polozhennya_pro_kvalifikaciyunu_robotu_nova_redakciya_a1f1a.pdf.) для забезпечення інформування здобувачів ВО.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Здобувачами підтверджено наявність двох та більше екзаменаторів, відкриті форми творчих іспитів та підсумкової атестації. В закладі функціонує чітка система дій щодо запобігання та врегулювання конфлікту, що зафіксовано у відповідних документах : Положення про порядок оцінювання (https://sspu.edu.ua/images/2019/manual/documents/polozhennya_pro_poryadok_ocinyuvannya_ekts_9c538.pdf.) ; а також Положення про апеляцію результатів навчання (https://sspu.edu.ua/images/2020/doc/apelyaciyi_68f4b.pdf.) та про розгляд скарг та звернень громадян (працівників та осіб, що навчаються) (https://sspu.edu.ua/images/2019/manual/polozhennya_pro_rozglyad_skarg_ta_zvernen_gromadyan_4495d.pdf). Підтверджено здобувачами та органами студентського самоврядування, що інформація їм відома, й вони ознайомлені з порядком дій у конфліктних ситуаціях.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

В ЗВО існує поєднання нормативного та неформального підходу для популяризації академічної доброчесності. Ряд відповідних документів «Кодекс академічної доброчесності СумДПУ імені А. С. Макаренка» (ухвалений рішенням вченої ради від 30.09.2019 р., протокол № 2, введений в дію наказом № 420 від 30.09.2019 р.): https://sspu.edu.ua/images/2019/manual/kodeks_akademichnoyi_dobrochesnosti_6c82c.pdf. Зі студентами проводиться робота щодо неприпустимості плагіату та щодо формування культури академічної доброчесності. Студентським самоврядування прводиться анкетування щодо розуміння даних понять та явищ (https://art.sspu.edu.ua/images/2020/zvit_akademichnoyi_dobrochesnosti_025_d9fe8.pdf.) У бібліотеці наявна програма для перевірки робіт на плагіат. Перевірці підлягають й курсові, й кваліфікаційні роботи. Слід зазначити активний підхід з боку здобувачів та органів студентського самоврядування, щодо проведення заходів задля Так, у вересні відбувся захід “тиждень академічної доброчесності”, метою якого було поширення обізнаності серед студентів, що таке академічна доброчесність (<https://art.sspu.edu.ua/novyny/19-stop-akadem-chn-j-ne-dobrochesnost>). Захід проводився у змішаному форматі, відбувалися вебінари та безпосередньо проведення в аудиторіях відповідних круглих столів, тренінгів тощо.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Прозора система оцінювання; Чіткий алгоритм дій у випадку потреби щодо запобігання та вирішення конфліктних ситуацій, оскарження оцінки тощо; Окрім стандартних положень та наявності програми для перевірки на плагіат, в закладі наявний додатковий неформальний підхід до формування культури академічної доброчесності, який крім існування обов'язкової перевірки письмових робіт студентів засобами технічного характеру (наявний ліцензійний договір з ТОВ Плагіат про надання права користування антиплагіатним програмним забезпеченням. Система використовується через інтерфейс користувача, доступний у мережі інтернет на сайті www.plagiat.pl та strikeplagiatism.com), студентське самоврядування активно впроваджує традиційні анкетування з метою

конкретизації обізнаності та проводить пошуково-проблемні тренінги (тиждень академічної доброчесності) для поширення культури академічної доброчесності в усіх її проявах.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

На сайті ще не має програми підсумкової атестації для вступників 20- року. Хоча магістранти й почали навчатися пізніше, рекомендуємо вже висвітлити вимоги до підсумкової атестації на сайті.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Інформація, що отримана через аналіз даних у звіті самоаналізу, бесід зі здобувачами, моніторингу даних сайту, відповідних положень та їх функціонування, є повністю відповідними для даного критерію та забезпечують максимальну прозорість, чіткість та доцільність контрольних заходів, оцінювання здобувачів вищої освіти та формуванню культури академічної доброчесності. Відсутність на сайті інформації щодо підсумкової атестації вступників 20 року не виключає отримання ними інформації від викладачів, що й було підтверджено під час бесіди зі здобувачами.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

До реалізації освітньої програми задіяні НПП (кандидати та доктори педагогічних наук, кандидати та доктори мистецтвознавства з дисциплін, що безпосередньо пов'язані з музичним мистецтвом), кваліфікація є відповідною до дисциплін, що ними викладаються, теми їх наукових досліджень є відображенням їх практично-викладацької роботи. Дана інформація підтверджується таблицею 2 зі звіту самоаналізу, інформацією зі сторінки кафедр (<https://art.sspu.edu.ua/kolektyv-kafedry>), а також у під час бесіди з НПП

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Конкурсний добір викладачів відбувається згідно з «Положенням про проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників» (https://sspu.edu.ua/images/2020/doc/poryadok_provedennya_konkursnogo_vidboru_pri_zamischenni_vakposad_npp_ofaf9.pdf), де чітко висвітлено всі позиції та вимоги до потенційних кандидатів до заміщення вакантних посад. Під час бесіди було підтверджено, що процес відбувається прозоро, інформація про вакантні місця оприлюднюється на сайті Університету вчасно, вимоги до кандидатів зазначаються чітко й зрозуміло.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Роботодавці активно залучені до реалізації ОП через функціонуючу в закладі Експертну раду роботодавців (на сайті закладу висвітлено склад ради <https://art.sspu.edu.ua/homepage/pro-instytut/ekspertni-rady-steikholderiv> вкладка "музичне мистецтво"). Рада має чіткий план (<https://art.sspu.edu.ua/homepage/pro-instytut/ekspertni-rady-steikholderiv>) згідно до якого її члени проводять засідання разом зі здобувачами та беруть участь у обговоренні тем магістерських робіт, спільних проєктів, долучення професіоналів-практиків (відповідно до складу групи обговорюються кандидати практичного, наукового, менеджського спрямування за родом своєї діяльності).

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

В ЗВО існує постійна співпраця з представниками Сумського національного театру драми та музичної комедії імені М. С. Щепкіна та КУ «Сумська обласна філармонія». Артисти Ластовецька Т. М., Сіробаба Т.О., Прихожай В.І., Левенець О. А., Мухіна Л. М. викладають фахові дисципліни, а також виступають безпосередніми керівниками практики під час її проходження в даних установах.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Регламентує порядок підвищення кваліфікації, його основні складові відповідне положення https://sspu.edu.ua/images/2020/doc/poryadok_pidvischennya_kvalifikaciyi_v_sumdpu2_6a064.pdf. В межах університету НПП мають можливість пройти такі курси: 1. Культура наукової української мови; 2. Впровадження інформаційних технологій в навчальний процес; 3. Англійська мова. Було встановлено, що низка викладачів пройшла стажування у Китаї, у ЗВО з яким заключено договір. Інформацію про проходження оприлюднено на сайті відповідних кафедр. Окрім цього, проведено ряд вебінарів щодо впровадження дистанційного навчання та опанування системи MOODLE, процесу створення ЕНК.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

В ЗВО функціонує рейтингова система оцінювання, яка відображена в «Положенні про рейтингову систему оцінювання діяльності науково педагогічних працівників, кафедр, навчально-наукових інститутів, факультетів Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка». За кожен вид наукової, педагогічної, практичної діяльності науково-педагогічний працівник отримує відповідні бали, які складають рейтинг викладача на кафедрі, в Інституті та в Університеті. ЄГ встановлено, що існує розподіл в системі оцінювання відповідно до освітньої галузі. Для мистецтва передбачено відповідні форми роботи серед яких підготовка до конкурсу та призове місце здобувача, участь в мистецьких проєктах тощо. Такий підхід сприяє розвитку науково-педагогічних працівників та їх активності. Відповідно до цього відбувається преміювання викладачів, так за минулий 2019-2020 навчальний рік були відзначені такі представники НПП 1. Стахевич А.Г., доктор мистецтвознавства, професор кафедри хорового диригування, вокалу та методики музичного навчання; 2. Корякін О. О., старший викладач кафедри хорового диригування, вокалу та методики музичного навчання; 3. Руденко О. Ф., викладач кафедри хорового диригування, вокалу та методики музичного навчання 4. Заболотний І.П., завідувач кафедри хорового диригування, вокалу та методики музичного навчання, професор; 5. Седікова О.Г., провідний концертмейстер кафедри хорового диригування, вокалу та методики музичного навчання, професор; 6. Устименко-Косоріч О. А., директор Навчально-наукового інституту культури і мистецтв, професор кафедри хореографії та музично-інструментального виконавства

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Забезпечення реалізації ОПП відповідними НПП, в тому числі професіоналами-практиками. Співпраця з роботодавцями на рівні обговорення ОНП та під час освітнього процесу (зустрічі, круглі столи, форуми тощо). Наявність стимулювання з боку ЗВО щодо підвищення кваліфікації, прозора система преміювання.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Для реалізації ОПП долучено виключно професіоналів-практиків з числа артистів. Рекомендовано долучити представників адміністрації, культурного сектору міста, області, району для обізнаності здобувачів щодо можливостей проєктної діяльності в культурно-мистецькій галузі.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

В ЗВО функціонує чітка система НПП за для реалізації ОПП. Людські ресурси забезпечити високий рівень випускників. Водночас спостерігається нахил в галузь виконавського мистецтва - відповідно до мети та завдань ОПП. Рекомендація ЕГ щодо залучення фахівців з інших суміжних сфер можливо дозволило б розширити світогляд здобувачів, розкрити особливості адміністративної роботи в галузі культури та мистецтва. Дане зауваження не є суттєвими та носить рекомендаційний, некритичний характер.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Експертна група проаналізувавши матеріально-технічні ресурси, дійшла висновку, що в корпусах де проходить навчання за ОПП створено добрі матеріально-технічні умови що забезпечують навчальний процес. До аудиторного фонду належать лекційні аудиторії з різною кількістю місць для проведення семінарів, комп'ютерні класи, класи для проведення індивідуальних занять, класи для проведення репетицій оркестром. За останній рік було повністю відреставровано актову залу, відремонтовано сцену, закуплено нові стільці. Відкриття зали очікується на кінець жовтня. До послуг здобувачів працює бібліотека, що складається з основного фонду та окремого підрозділу що діє безпосередньо для забезпечення мистецької складової. Здобувачі ВО на зустрічі, підтвердили, що бібліотека забезпечена підручниками, періодичними виданнями та науковою літературою. Також вона має простору читальну залу з доступом у мережу інтернет. Є необхідне обладнання для проведення дисциплін ІКТ. На базі Інституту функціонує оркестр, який забезпечений інструментарієм та має відповідне матеріально-технічне забезпечення. Студенти що навчаються за ОПП мають можливість проходити на базі Оркестру заняття з Оркестрового класу та Диригування оркестром

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Комунікація зі здобувачами освіти, науково-педагогічними працівниками та адміністративним персоналом підтвердила безкоштовний доступ до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та наукової діяльності в межах освітньої програми. На території університету та гуртожитку працює безкоштовна мережа інтернету, користування фондами бібліотеки та базами даних також безкоштовне. Окремо слід зазначити, що серед студентів користується популярністю ел.каталог бібліотеки, оскільки завдяки ньому здобувачі мають можливість отримати ноти в електронному форматі. Надіславши ел.запит з детальною інформацією запозиченою з ел.каталогу (<https://lib.sspu.edu.ua/library/DocSearchForm>) до бібліотеки, на ел.пошту здобувача ВО приходять примірник запитуваного видання. Студенти мають змогу вільно користуватися електронною наукометричною базою SCOPUS та Web of Science про що сповіщенні.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Комунікація зі студентством відбувається через соціальні мережі, та безпосередньо через викладачів по спеціальності. Під час огляду матеріально-технічної бази, що використовується під час реалізації ОП було представлено аудиторії в яких забезпечується освітній процес, всі аудиторії оснащені музичними інструментами, засобами наочності та навчально-методичними посібниками. Наявні плани щодо встановлення відеоспостереження у гуртожитку. У серпні були проведені спільно з ДСНС, на базі гуртожитку, навчання щодо реагування на умовну пожежу. Студенти мешкають у гуртожитках в яких нещодавно закінчилися ремонтні роботи. Під час зустрічі із студентами скарг на умови проживання та забезпечення аудиторій не було. Наявні спортивні майданчики зі спец.покриттям та спорт.снарядями, спортмайданчики та басейн доступ до котрих є вільним. Окремо слід виділити наявність вільного доступу до масажного кабінету та кабінету стоматолога. Всі моменти, що стосуються пропозицій "покращення" від студентів, ініціюються і розглядаються студ.самоврядуванням, і в подальшому виносяться як пропозиція на ректорат. Освітнє середовище дозволяє задовольнити потреби та інтереси здобувачів ВО. При виборі форм проведення "змістовного дозвілля" за рахунок усних опитувань студентів відбувається з'ясування інтересів - що і визначає форму та зміст проведення заходів. До процесу організації залучаються роботодавці. Як приклад здобувачі ВО повідомили про комунікацію з Сумською обласною філармонією.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Зазначені види підтримки здобувачі отримують передусім від своїх вчителів по спеціальності та старост груп. Питання, які пов'язані з зазначеними сферами також вирішуються з залученням самоврядування. Студентство повідомило, що перепон адміністрація не створює, інформація подається завжди вчасно та коректно шляхом оприлюднення її на всіх дошках оголошень. На жаль, недостатньо активно працюють інтернет-ресурси, зокрема сторінка Інституту (<https://art.sspu.edu.ua/novyny>), сторінка Студентського Самоврядування (<https://www.facebook.com/oss.sspu/>) та сторінка СумІІДУ (<https://www.facebook.com/pressSSPU/>) Навчальна підтримка також забезпечується відкритим доступом до відвідування лекційних занять студентами незалежно від їх курсу. Позитивним є відкритість педагогів до взаємодії, в тому числі за принципом проведення відкритих лекцій, що дозволяє отримати освітню підтримку всім охочим.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

В рамках освітньої програми не навчаються студенти з особливими потребами. Під час зустрічі з адміністрацією ЗВО було обговорено загальну ситуацію щодо можливостей навчання такої категорії студентів в Університеті та наявною інфраструктурою для їхніх потреб. Адміністрація ЗВО надала роз'яснення, яким чином заклад готовий забезпечувати доступність навчальних приміщень для осіб з особливими потребами. Зокрема, є пандуси (https://art.sspu.edu.ua/images/2020/ekspertniy_visnovok_1c06a.pdf), за цей рік було встановлено пандуси у приймальній комісії, та облаштовано аудиторії на першому поверсі. Однак, під час огляду будівлі було встановлено суперечливість технічної можливості особам, що мають проблеми з пересуванням самостійно переміщуватися по закладу. Оскільки навіть на першому поверсі є багато сходинок між різними приміщеннями і не всі вони пристосовані для осіб з особливими потребами. Рекомендується також провести інспекцію і всередині приміщення. Під час спілкування з ректором було з'ясовано, що проект встановлення ліфту був розроблений, але через фінансові труднощі, спричинені пандемією, наразі перебуває в стані очікування до втілення. Працівниками психологічної служби проводяться тренінги які спрямовані на покращення ставлення серед студентів до людей із інвалідністю.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Згідно кодексу академічної доброчесності (https://sspu.edu.ua/images/2019/manual/kodeks_akademichnoyi_dobrochesnosti_6c82c.pdf), за п.3.1 "Для педагогічних, наукових та науково-педагогічних працівників - є гідним: ...дотримуватися загально визначених етичних норм поведінки, бути ввічливим у стосунках зі студентами, керівниками, колегами і підлеглими; із толерантністю та повагою ставитися до колег та осіб, що навчаються, незалежно від їх етнічної, релігійної, культурної або соціальної приналежності;" та визначає як неприйнятне "приймати пропозиції, обіцянки або одержання неправомірної вигоди чи подарунків службовою особою; брати та пропонувати хабарі та (або) здійснювати будь-які інші корупційні дії; проявляти у будь-якій формі небажану вербальну, невербальну чи фізичну поведінку сексуального характеру, мета або наслідок якої - порушення гідності особи, зокрема шляхом створення загрозливого, ворожого, принизливого або образливого середовища, тощо; виявляти нешанобливе та некоректне ставлення до осіб, що навчаються, представників викладацького складу або адміністрації." цим же документом зазначається наявність Комісії з питань етики та академічної доброчесності та визначає, що згідно п.4.7 "Член університетської громади, який став свідком або має серйозну причину вважати, що стався факт порушення цього Кодексу, повинен повідомити про це Комісії." (Положення про комісію з питань етики та академічної доброчесності, де є загальний алгоритм дій у випадку конфліктної ситуації https://sspu.edu.ua/images/2019/manual/polozhennya_pro_komisiyu_z_pitan_etiki_ta_akadem_dobrochesnosti_f788c.pdf) Також питанням превенції порушення норм етики займається психологічна служба Університету (<https://sspu.edu.ua/psykholohichna-sluzhba>). Згідно плану роботи служби (https://sspu.edu.ua/images/2020/doc/10/plan_roboti_universitetu_20-21_dc950.pdf стр.136 п.16.4) наявні плани щодо проведення заходів спрямованих на превенцію проявів сексуального домагання, дискримінації та/або корупції, згідно п.16.4.4.5. "Заходи по запобіганню торгівлі людьми, насильству у сім'ї, забезпеченню гендерної рівності (за окремим планом)" також наявний телефон довіри, та скриньки довіри що розміщені у загальнодоступних місцях. Під час спілкування зі здобувачами ВО було виявлено відкритість адміністрації до вирішення конфліктних ситуацій, та обізнаність щодо можливості подання скарг. Особливо в процесуальних складових обізнані викладачі, які дозволяють використання засобів фіксації (зادля забезпечення освітньої складової) які також є і умовою превенції.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

До позитивних практик по відношенню до аналізованого критерію належать: наявність добре облаштованих аудиторій для репетицій оркестром, лекційні аудиторії з різною кількістю місць для проведення семінарів, декілька

комп'ютерних класів, класи для проведення індивідуальних занять. Адміністрація приділяє увагу оновленню матеріально-технічної бази оскільки було оновлено актову залу, закуплені нові струни на музичні інструменти та оновлено інвентар. Триває процес реставрації старих роялей. Стурбованість питанням інклюзії у освіті, є встановлення пандусів та розроблений проєкт встановлення ліфту. У гуртожитку нещодавно закінчився капітальний ремонт. Проведення навчань з пожежної безпеки, оновлення засобів гасіння пожежі, встановлення сигналізацій, плани щодо встановлення засобів відеоспостереження є підтвердженням наявності уваги щодо підтримки безпечних умов роботи ЗВО. Особливо вартує уваги наявність масажного та стоматологічного кабінету, послуги котрого є безкоштовним для всіх працівників та здобувачів ВО у ЗВО. Позитивною практикою, що особливо важлива в умовах карантину є функціонування у бібліотеці ел.каталогу що дозволяє отримувати потрібні навчальні матеріали на ел.пошту студента не відвідуючи ЗВО фізично. Здобувачі ВО отримують всю необхідну підтримку з офіційних та неофіційних джерел інформації. В тому числі від викладачів по спеціальності та зі сторінок у соцмережах. Також підтримка забезпечується тим, що лекційні заняття є вільними для відвідування всіма студентами незалежно від спеціальності. Діяльність психологічної служби забезпечує превенцію проявів сексуального домагання, дискримінації та корупції. Під час зустрічі з представниками психологічної служби було засвідчено, що не дивлячись на карантинні заходи служба продовжує свою діяльність через інтернет платформи та залучає до проведення заходів експертів з "Клініка дружня до молоді". Позитивним фактором є наявність конкретної посадової особи, котра відповідальна за антикорупційну політику ЗВО.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Рекомендуємо у положенні про комісію з питань етики та академічної доброчесності, відокремити систему алгоритмічних дій для випадків прояву сексуального домагання/дискримінації /корупції. Оскільки наявні правила є загальними й можуть не враховувати особливості конфліктів, хоч стейкхолдери зазначили, що випадків вчинення таких дій не було і адміністрація активно займається превенцією.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

ОП загалом відповідає Критерію 7, а існуюча нестача прописаних алгоритмів вирішення для кожної (відповідно за проявом) конфліктної ситуації, не є суттєвими, але її вирішення сприятиме чіткості дій у проблемних ситуаціях.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

ЗВО відповідно до "Положення про організацію освітнього процесу в СумДПУ імені А.С.Макаренка", "Положення про внутрішній моніторинг якості освітньої діяльності у Сумському державному педагогічному університеті імені А.С.Макаренка" регулюються процедури розроблення, затвердження, моніторингу та перегляду ОП (документи наявні на сайті ЗВО). Під час зустрічі з студентами, студентським самоврядуванням та викладачами, які обізнані з процедурою врахування і можливостей удосконалення освітнього процесу в ЗВО, що підтверджують результати анкетування здобувачів. Позитивним є те, що наявна можливість перегляду освітньо - професійної програми позачергово за умови надходження від стейкхолдерів рекомендацій та побажань (під час бесіди зі студентами таких випадків - не виявлено). Наявне вчасне реагування спрямоване на поліпшення ОП, як приклад, за рахунок акцентування уваги студентів на творах національних композиторів та участі у заходах до дня пам'яті загиблих в АТО та ООС - було відреаговано на пропозицію викладача Руденко О.Ф. щодо посилення патріотичного виховання студентів (рішення щодо котрого було ухвалено у Протоколі №6 засідання кафедри хорового диригування, вокалу та методики музичного навчання від 06 лютого 2020 р.)

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Здобувачі вищої освіти через органи самоврядування, а також студенти-члени Вченої ради інституту мають можливість впливати на освітній процес через участь в обговоренні та вирішенні питань з удосконалення освітнього процесу та культурної діяльності. Це підтверджено під час бесіди зі здобувачами та представниками

самоврядування. Як приклад активного залучення студентського самоврядування є Протокол №11 засідання вченої ради навчально-науково інституту культури і мистецтв від 19 червня 2020 року, де за результатами опитування студентським самоврядуванням було запропоновано проведення зустрічі з психологом та проведення лекції в якій розповідали б про булінг. Однак, як зазначила Соколова Є.В. (на той час заступник студентського директора) ухвалене рішення щодо розробки плану проведення заходу не було здійснено, оскільки після розмови зі здобувачами необхідність у зустрічі відпала. Забезпечення якості ОПП відбувається шляхом проведення періодичних опитувань серед студентів та врахування цих позицій при розробці освітньої програми (<https://sspu.edu.ua/onlain-opytuvannia-steikkholderiv>) як приклад опитування щодо організації дистанційного навчання - <https://sspu.edu.ua/media/attachments/2020/06/27/dodatok1.pdf>

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Під час бесіди з роботодавцями (були присутні представники Сумської обласної філармонії, Академічного театру ім.М. С.Щепкіна, музичної школи №4, №1, представник Садівської дитячої школи мистецтв та інші) було з'ясовано, що роботодавці мають постійний контакт з ЗВО, частина здобувачів працює в них за сумісництвом, проходить практику тощо. Наявна також Рада Роботодавців, діяльність котрої підтверджується протоколами засідань, наприклад https://art.sspu.edu.ua/images/2020/04/protokol_1-025_8d5f1.pdf.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Під час розмови з фокус-групою випускників було підтверджено наявність тісних зв'язків з випускниками, які підтримуються через запрошення до участі у спільних культурно-просвітницьких заходах, концертах, ЗВО також запрошує на роботу (на умовах сумісництва) артистів Сумської обласної філармонії. ЗВО тісно співпрацює з організаціями, де працюють випускники, як з організаціями, які надають можливість проходження виробничої практики для студентів ЗВО, зокрема у Сумському національному академічному театрі драми та музичної комедії імені М. С. Щепкіна. Однак на сайт, де задекларовано асоціацію випускників <https://association.sspu.edu.ua/>, інформацію не знайдено. сторінка знаходиться в розробці.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

З бесіди з професорсько-викладацьким складом та здобувачами вищої освіти можна зробити висновок, що ЗВО достатньо толерантно відноситься до змін, приймає їх й за можливістю вводить в обіг. Можливості внесення змін в ОП регламентуються: "Положення про організацію освітнього процесу в Сумському державному педагогічному університеті імені А.С.Макаренка", "Положенням про внутрішній моніторинг якості освітньої діяльності у Сумському державному педагогічному університеті імені А.С.Макаренка", а також «Положенням про науково-методичну комісію ННІ Культури і мистецтв СумДПУ ім. А.С.Макаренка».

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

При перегляді ОПП було враховано крім інформації від стейкхолдерів, зауваження, рекомендації та пропозиції, що надані під час попередньої акредитації (висновок ЕГ https://sspu.edu.ua/images/2020/doc/09/zvit_pro_rezultati_akreditaciyanoi_ekspertizi_opp_muzichne_mistectvo_48d65.pdf; ГЕР - https://sspu.edu.ua/images/2020/doc/09/ekspertniy_visnovok_ger_opp_muzichne_mistectvo_8bc04.pdf. Рішення Національного агентства забезпечення якості вищої освіти - https://sspu.edu.ua/images/2020/doc/09/rishennya_nacionalnogo_agentstva_pro_akreditaciyu_opp_muzichne_mistectvo_95188.pdf), що підтверджено аналізом освітнього процесу, документації, бесідами з фокус-групами. Більш конкретна інформація щодо всіх рекомендацій зафіксована в цьому звіті у відповідних за змістовим навантаженням пунктах, розділах.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

В академії наявна спрямованість на забезпечення якості освіти, шляхом розробки, затвердження, моніторингу ОПП діючими підрозділами ЗВО. Це було підтверджено під час спілкування з гарантом ОПП та керівником ЗВО.

Головним стимулом для дотримання культури якості здобувачами ВО є те, що в випускниках цієї спеціальності зацікавлені роботодавці. Загалом, СумДПУ ім.А.С.Макаренка - це основний ЗВО Сумщини, який готує випускників саме з музичного мистецтва другого освітнього рівня, з акцентом не лише на педагогічних, а й на виконавських якостях. Вагомим фактором розвитку є наявність співпраці з зарубіжними партнерами. Наразі підписано 36 двосторонніх договорів про творче, науково-педагогічне співробітництво з більш ніж десятьма іноземними науково-освітніми організаціями та університетами-партнерами, та на ОПП навчається біля 40% студентів іноземного походження.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Позитивним кроком на шляху створення дієвої системи внутрішнього забезпечення якості освіти є наявність “Центр забезпечення якості вищої освіти” (<https://sspu.edu.ua/universytet/edusci/yakist-osvity>) діяльність котрого регулюється відповідним положенням (https://sspu.edu.ua/images/2019/manual/documents/pro_centra_zabezpechennya_yakosti_vischoyi_osviti_sumdpu_b2015.pdf). В ЗВО підтверджується наявність позитивного досвіду залучення студентів та роботодавців до процесу періодичного перегляду освітньої програми.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Відсутність інформації на сайті в розділі асоціація випускників. Рекомендовано: наповнити інформацією, яка є у відповідного відділу (підтверджено на зустрічі).

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Критерій 8 відповідає всім вимогам, які зазначені у підпунктах. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми забезпечено повноцінною співпрацею з усіма стейкхолдерами, що регламентовано у відповідних документах та підтверджено під час опитувань фокус-груп, підхід, орієнтований на вдосконалення ОПП та освітнього процесу в цілому. Недоліком можна вважати незаповнену сторінку “Асоціація випускників”, але спираючись на наявність інформації щодо кар’єрного шляху випускників у відповідного відділу, даний недолік вважати несуттєвим.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов’язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

В Університеті наявна необхідна документація, яка містить правила і процедури, що регулюють права та обов’язки всіх учасників освітнього процесу: Статут Університету, Положення про організацію освітнього процесу та ін. Які розміщені у вільному доступі на сторінці ЗВО <https://sspu.edu.ua/polozhennia> та ННІ Культури і Мистецтв <https://art.sspu.edu.ua/homepage/pro-instytut/dokumentatsiia>. Викликає зауваження, що вже другий рік поспіль на часі підготовки до виїзду експертної групи до СумДПУ виявлено некоректні посилання на деякі документи, що створює певні ускладнення для вивчення, і, як наслідок, додатковий запит до гаранта ОП про надання активних посилань на зазначені в самооцінюванні документи.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

Підтверджуюча інформація про опублікування для обговорення відповідного проекту ОПП з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін ЗВО була надана представниками сектору розробки та підтримки

веб-сайту. ЕГ було продемонстровано, що проєкт проходив обговорення на Експертній раді стейкхолдерів, де були враховані побажання роботодавців, здобувачів, органів студентського самоврядування, НПП.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Інформація про ОП та її електронна версія є доступною для користувачів мережі Інтернет на сайті Університету та Навчально-Наукового Інституту Культури і Мистецтв. Проте окремі компоненти ОП висвітлені на сайті Інституту не повною мірою. Таким чином на сайті Інституту (<https://art.sspu.edu.ua/homepage/osvitno-profesiini-prohramy/025-muzychne-mystetstvo>) можна ознайомитись та порівняти ОПП 2019 та 2020 року, а на сайті Університету (<https://sspu.edu.ua/osvitni-prohramy-2020-rik>) окрім ознайомлення із ОПП за період з 2016 до 2020 років є можливість ознайомитись з проєктами ОПП та подати зауваження та/або пропозицію. ЕГ було встановлено окремі випадки неузгодженості інформації поданої на сайті Інституту та Університету, таким чином такий документ як “Положення про кваліфікаційну комісію” на сайті Університету подане в новій редакції (від 28 вересні 2020 року https://sspu.edu.ua/images/2020/doc/11/polozhennya_pro_kvalifikaciynu_robotu_nova_redakciya_af1a.pdf) а на сайті Інституту у старій редакції (від 19 червня 2017 року https://art.sspu.edu.ua/images/2020/polozh_pro_kvalif_robotu_67e7c.pdf)

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

ЗВО послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми, своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та проте достовірність поданої інформації на сайті є суперечлива.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Рекомендовано: узгодити наповнення сайтів та Університету та Інституту, ретельно перевіряючи актуальність розміщених документів. Також рекомендовано узгодити сторінки у соц.мережах: <https://www.facebook.com/%D0%A1%D1%83%D0%BC%D0%94%D0%9F%D0%A3-%D0%B8%D0%BC-%D0%90%D0%A1-%D0%9C%D0%B0%D0%BA%D0%B0%D1%80%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE-393038317489002> <https://www.facebook.com/oss.sspu/> <https://www.facebook.com/groups/140035996734966> <https://www.facebook.com/oss.sspu/> <https://www.facebook.com/pressSSPU/> <https://www.instagram.com/sspu2020/> https://www.instagram.com/profkomstudentiv_sspu/ <https://www.instagram.com/nnikmsdpu/> <https://www.instagram.com/pedagogical.university/> <https://www.facebook.com/ikmsdpu/>, оскільки їх через їх велику кількість (серед них є багато сторінок які вже не діють) для зацікавлених осіб створюється плутанина в спробі отримати актуальну інформацію.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Заклад вищої освіти у відомостях про самооцінювання надав некоректні посилання на деякі документи, які регламентують роботу ЗВО та обґрунтовують можливість існування ОП “Музичне мистецтво”. Під час роботи всі активні посилання були надані.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

ЕГ вважає за необхідне зазначити динаміку на ОПП, мобільність та швидкість реакції щодо потреб освітнього процесу. Неформальний, творчий прозорий підхід до сучасних вимог для формування конкурентоспроможних фахівців через тісні зв'язки з усіма стейкхолдерами (роботодавцями, здобувачами, органами студентського самоврядування, базами практики, випускниками, НПП).

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

***

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Каблова Тетяна Борисівна

Члени експертної групи

Задорожний Ігор Зенонович

Гуменюк Ілля Геннадійович